

Passi prakaa

Suomen setelipaino, Setec nykyään, alkoi rahanteon vähetessä keksiä uusia tuotteita. Löytyi turvapassi. Ikivanhat paperiset olivatkin mitä helpoimpia väärentää. Niiden takakannesta löytyi tosin pieni huomaamaton painovirhe, jota väärentäjät eivät aluksi hoksanneet. Suomen passeja liikkui kuitenkin runsaasti väärennysmarkkinoilla.

Kymmenkunta vuotta sitten lanseeratun turvapassin juju piili muovisessa etukannessa. Sen sisään oli ikään kuin laminoitu sähköisesti kopioitu kuva ja henkilötiedot. Muovikansi oli sitten ommeltu paperisivujen kanssa kanteen. Passin rakenne vaikutti kömpelöltä, eikä se oikein taipunut vihoksi.

Ei kestänyt kauaa, kun alkoi tulla valituksia. Erityisesti Venäjällä ramppaavat bensanhakijat huomasivat, että muovinen tietosivu alkoi murtua. Venäjän kunnolliset tullimiehet tutkivat ja taivuttelivat passeja huolellisesti. Kun jobbarit vielä tunkivat dokut takataskuihin, rasiuksesta tuli liian suuri.

Repsottavat passit eivät enää kelvanneetkaan. Syy oli tietysti asiakkaan! Tosin esivalta suostui lopulta antamaan uuden passin korvauksetta. Kansalaisille aiheutui melkoista vai-
vaa.

Ennen pitkää alkoivat myös liikemiesten passit repsottaa, ja asia paisui. Setec selitteli ja lupasi parantaa laatua.

Setec sai suuren passikaupan Norjaan. Hyvin pian norjalaiset ajautuivat samanlaiseen tilanteeseen. Passien sivut murtuivat, ja ihmiset jäivät rannoille. Akkurat! Norjan valtiota vaa-
dittiin vaihtamaan passintoimittajaa. Setecin maine meni.

On minullakin turvapassi. Ongelman tietäen olen säilyttänyt sitä hellästi ja siististi salkussa. Kohtalaisen kovassa käytössä passini muovisen etusivun taive on alkanut naksahdella hälyttävästi. Siinä näkyy jo silmin selviä murtumia.

Ajattelin auttaa. Pistin kulmiin siististi kontaktimuovia, jotta murtuman kasvu pysähtyisi. Näytti kätevältä ja hienolta.

Olen sen jälkeen seilannut passini kanssa Venäjät, Usat ja parit muutkin Euroopan ulkopuoliset tarkat maat. Passi on kelvannut mukisematta. Kerran jäi tunne, että eräs tarkastaja peilaili passiani valossa ikään kuin teippien reunoja hakien. Ei sanonut mitään.

Tulin taas viikolla kotiin Schengenin ulkopuolelta. Suomen rajavartiolaitoksen nuorukainen yllätti. Hän tutki passiani tarkkaan ja huomautti kohteliaasti, että nuo teipit kannattaa heti poistaa! Miksikö?

No, kansalainen ei saa korjata itse passiaan. Jos se menee tai on menossa rikki, ainoa mahdollisuus on hankkia uusi. Voi tietysti valittaa, että passi ei ole huonosta laadusta johtuen kestänyt normaalia kulutusta, mutta tulos on herran huomassa.

Kun luukulla ei ollut mitään tungosta, tarkastaja kertoili vielä tarinaa passeista. Suomeen tulevilta kaukomaalaisilta tapaa joskus itse korjattuja passeja. Sellaista matkalaista ei kuulema koskaan päästetä maahan. Kun ei voi olla varma korjailun määrästä ja tarkoituksista.

No, kohtahan saamme uudet biometriset passit, joissa koko minuus on tungettu pieneen siruun. Niistäkin on jo kantautunut murheita.

pajen